

ZAPAMATUJTE SI

- 1) Podstatné jméno má v ukrajinštině stejně jako v češtině tři rody: **mužský, ženský a střední**.
- 2) Každé podstatné jméno, kromě těch, která se užívají pouze v množném čísle, náleží k jednomu ze tří výše uvedených rodů.
- 3) Podstatná jména užívaná pouze ve tvaru množného čísla rod nemají.
- 4) Gramatický ROD A ČÍSLO podstatných jmen je vyjádřen KONCOVKOU SLOVA.

PODSTATNÁ JMÉNA МОНОУ БЎТ

- 1) MUŽSKÉHO rodu – typické zakončení na souhlásku:
студент, стіл, викладач, Іван, зóшит, ліс, куц, гриб, герóй, кінь;
a také, zřídka, na **-O, -A/-Я** (zpravidla se jedná o názvy osob, jména lidí a také názvy zvířat a ptáků): *бáтько, дя́дько, Микóла, Петро́, Ілля́, лелéка, панýга, собáка*;
- 2) ŽENSKÉHO rodu – typické zakončení **-A/-Я**:
крéйда, дóшка, вчítелька, я́блуня, зоря́, яліна, Марія́, ліпа, ви́шня, сім'я́;
nevelké množství podstatných jmen ŽR má zakončení na souhlásku:
зéлень, тінь, радість, річ, ніч;
- 3) STŘEDNÍHO rodu – typické zakončení **-O, -E**:
пóле, мóре, стеблó, зернó, гóрло, скло, вікнó;
řada podstatných jmen SR může mít zakončení na **-A, -Я**:
дівчá, лошá, курчá, ценя́, орля́, дитя́, життя́, повітря́, волóсся, знання́.

POZOR!

V názvech zvířat jmenný rod nemusí odrážet jejich pohlaví, ale musí být vyjádřen morfologicky:
метéлик, орéл, лин – MR ; мýха, сорóка, сині́ця, ворóна, тріска́, мі́ша – ŽR.

POZOR!

- 1) **Підпис, університет, метод, факультет, трамва́й, банк, прогноз, гара́ж, репорта́ж** jsou v ukrajinštině MUŽSKÉHO RODU.
- 2) **Пробле́ма, систе́ма, телегра́ма, да́та, моде́ль** jsou v ukrajinštině RODU ŽENSKÉHO

ROZDĚLENÍ PODSTATNÝCH JMEN NA SKLOŇOVACÍ TYPY

1) Rozdělení podstatných jmen na 4 skloňovací typy v ukrajinštině závisí na rodu a koncovkách.

2) Některá podstatná jména v ukrajinštině mohou mít obojí rod (mužský nebo ženský) v závislosti na pohlaví nazývané osoby, např.: *цеїї (ця) сиротá, бідолáха, роззява, нерóба, каліка, віскочка, сїромáха, нікчéма, базіка*.

Rod těchto podstatných jmen určujeme podle jejich vztahu k ostatním slovům ve větě: *сиротá Оксáна, сиротá Олексі́й; він недотéпа, вона недотéпа*.

Podstatná jména středního rodu IV. skloňovacího typu se liší od podstatných jmen středního rodu II. skloňovacího typu s analogickými koncovkami dvěma znaky:

Podst. jm. stř. rodu IV. skloň. typu většinou označují mláďata (kromě nevelké skupiny podst. jmen na -М'Я);

Při skloňování se v dané skupině podstatných jmen objevuje sufix -АТ/-ЯТ (u podstatných jmen na -М'Я je to sufix **-ЕН**): *теля́ – теля́ті, ім'я́ – і́мені*.

4) Podstatná jména s koncovkami na **-Й** jsou vždy mužského rodu a patří do II. skloňovacího typu: *Олексі́й, Аркаді́й, урожа́й, сара́й, рі́й, Дуна́й, геро́й*.

відміна	перша	друга	третя	четверта
рід	з а к і н ч е н н я			
спільний	-А, -Я неро́БА писа́КА сиротА́ бе́стіЯ	-----	-----	-----
жіночий	-А, -Я жі́нкаА О́льга во́ЛЯ ве́ЖА ми́шА Ма́рія мрі́Я	-----	-Ø мі́дь, сі́ль, ні́ч, су́міш, по́вість, любо́в, ма́ти	-----
чоловічий	-А, -Я воєво́ДА Мико́ЛА вельмо́ЖА Іллі́Я дя́дЯ	-Ø спі́в, хлі́б, шля́х, ко́рінь, кра́й -О дя́дько, ба́тько, Дні́про, Па́вло	-----	-----
подвійний		-Е носі́ще вітри́ще		
середній	-----	-О, -Е о́ко, го́ре плечі́ -Я весі́лля подві́р'Я зна́ння узбі́ччЯ	-----	-А, -Я + суф. -АТ-/-ЯТ-, -ЕН- тел'Я́, ягн'Я́, дівчА́ (на́зви мали́х істо́т), ім'Я́, сім'Я́, плем'Я́